

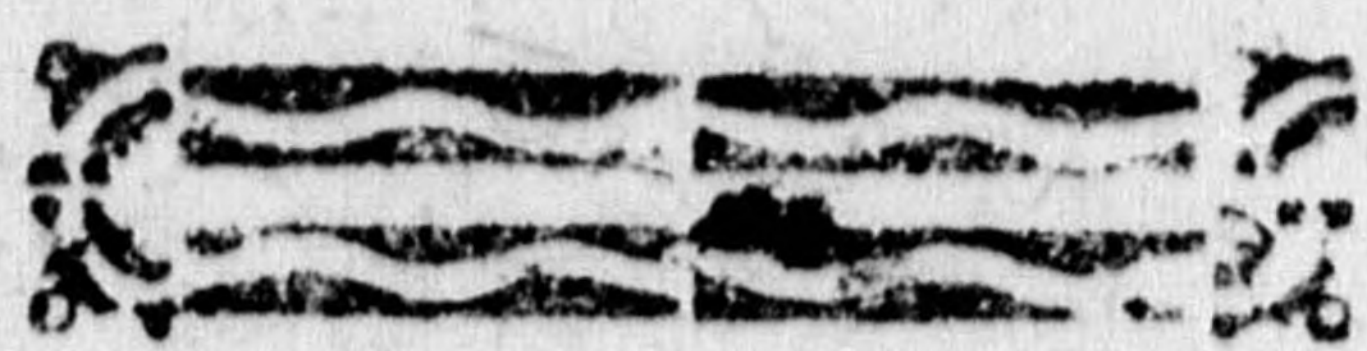

A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRALYI FELSÉG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBŐL Szombaton 23. Májusban 1789.

B É T S.

A' Felséges Tsászár már a' maga beteges ágyá-
ból fel-kelvén, nem tsak a' F. Udvari Tem-
plomban jelent-meg, hanem a' napokban a' *Práter-
de-is* ki-szekerezvén, a' múlt Kedden dél-utánni 5
órákor a' maga mulató Várába *Laxenburgha* ki-köl-
tözött, és bizonyos idejig ott fog mulatozni. Mint-
hogy a' nyavallya, melyben ő Felsege lenni tartá-
tik, nem olyan, mint a' mi esmeretes *tsömörünk*,
hogy egybe le-lehessen az ember nyakáról dörgöl-
ni; azt nem állithatjuk, hogy ő Felsege tökélete-
sen meg-gyógyúlt volna; de elég az, hogy ő Felse-
ge a' maga ágyát el-hagyván *Laxenburghan* vagyon,

és magát szem-látomást jobban érzi. — A' Fő Her-
tzege és Hertzezné kivánt egészségben vagynak.

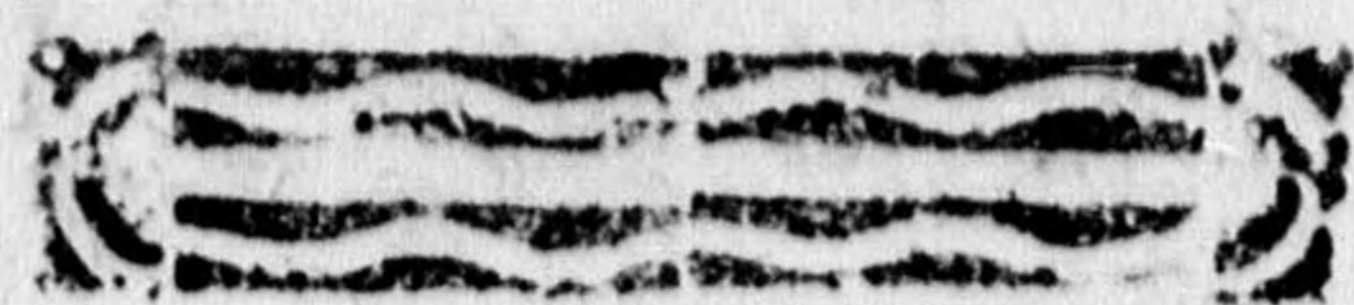
Feldmarfal L. H. *Hohenlohé*nak az Erdélyi nagy
Hertzegebéli igazgató fő Vezérnek különös ditsére-
tére ő Felsége Székely Húszár Fő Hadnagy *Györffy*
Urat, és a' kemény lövő Jágerek All-Hadnagyát
*Lájbinger*t; kik a' magok vitézségeket a' közelebb
esett *Tertzburgi* tsatában különösön ki-mutották, az
elsőt második Kapitánynak, a' másodikat pedig a'
második Oláh Regementnél fő Hadnagynak tenni
méltoztatta. — Ezen elébb nevezett Erdélyi fő Vezér
mind a' keze alatt lévő hadi-népben, mind az azon
kedves kiss Hazában lévő méltóságokban, a' mint
a' F. Udvarhoz tett maga tulajdon irásából lehe-
tett a' Kurirnak tsak fül hegygyel érteni, tellyes
meg-elégedését találta, és a' Hazafiak-is a' magok
kedves emlékezetü *Fábrisokat* ebben tsak alig ha fel-
nem találták.

Valamint a' Serviai, ugy a' Bánáti részről nem
régiben, kevés idő alatt, megint 2000 Török jobbá-
gyok vándaróltanak által mi hozzánk, kik a' na-
napokban 700 szekereken, Temesváron keresztül az
Orizágba bejebb küldetének és el-osztatának. E-
zeknek beszédjek - szerint a' Török Sergek minden
nap véghetetlen számmal érkeznek-meg. — A' Hor-
váth-orizági Tábor egészízen mozgásban vagyon, és
innen minden órán hathatos hireket fogunk hallani.

Némely Ujság Levelekben azt olvashatjuk, hogy
a' *Skutari* Basa, egynéhány hajón véghetetlen sok
pénzt, mellyet némeltyek egynéhány millio *Piáste-*
rekre számlálnak, meg-indítván a' tengeren olly vég-
gel,

gel, hogy azt a' Nagy Szultánnak Konstantinápoly-
ba hízeltkedő hadi ajándékba küldvén, magát ez ál-
tal megint a' Portának kegyelmébe ajánlhassa — mi-
dön ezen pénzel terheltt hajó még az Albániai Tenge-
ri tsatornáktól nem meészze volna, egy Orosz Má-
jor *Lámbro Gazziani* Hajós-fergében lévő *Kozártól*
el-fogotván, el-vétetett. Ezen hir ugyan leg-ottan fü-
lebé mene a' *Skutari* Basának; de tökéletesen vé-
gére nem mehetett, mellyik nemzethez tartozzék,
azon *Kozár*, ki a' pénzes hajót el-fogta, azért gya-
nakszik vala a' *Perástinerekre*, *Velentzének* *Dalmá-*
tzia-felől való *Lakofsira*; kiknek éppen abban az
időben egy fel-fegyverkezett hajójokat találá itten
a' *Durazzo* ki-kötő helyében. Ezen hajónak Népét
azért leg-ottan öszve öldökölteté, rész-szerint pedig
fogolly szolgaságra viteté, és mindent, valami tsak
a' hajón találtaték el-prédált. A' mi Tengeri Vezé-
rünk *Émó*, ki már az Oroszok által el-vett pénz-
ről tudósítást vett vala a' *Kozároktól*, midön ezen
képzelt-okból véghez vitt *Kegyetséget* meg-értet-
te volna, mellyet a' *Velentzei* jobbágyakon tett a'
Basa; kéré az Orosz Tengeri *Tolvajokat* nagy be-
tsülettel 's egész barátsággal, hogy a' *Skutari* *Bas-*
sa hajóján vivő rabakat szabadittanak-meg, mellyek
ártatlanul szenvednek; de még eddig per alatt van
a' dolog; a' *Velentszeiek* elégtételt kérnek a' *Basá-*
ra; de hát ki ad annak-is elég-tételt, ki az ő pénz-
t el-fogta:

*Ott a' ditséretnek leg-szebb Koronája,
Pásztorát ditséri hol a' maga nyája.*

*Györből. — „ Ne tsudálkoz kedves K.rirom! hogy ezen vérrel fetskendeztetett ábrázatú időben-is néked egy maga Lelki-nyájától buzgon szerettető és azt viszontagalva szerető hiv Lelki fő Pásztorról kívának néked egy minden hizekedés nélkül való tudósítást tenni. A' Györi Papi - Kerületnek közönséges szeretetre és tiszteletre méltó Püspökje Méltóságos *Fengler Josef* Ur — az a' jó Pásztor, ki a' maga Lelki-nyáját nem tsak mások által, hanem tulajdon maga által-is legeltetni kívánnya, a' múlt Aprilisnek 26 dikán a' Györi *R. Katholica Ekklesia Kathedrás Templomában*, Német nyelven, az Evangeliumnak ezen igéiből: „ *A' jó Pásztor életét adja a' maga juhaiért, János 10 v. 11.*, maga prédikálta; melly alkalmatossággal, mind a' jó Pásztornak, mind a' nyájnak kötelelsége mi légyen, olly szivreható erősséggel és ékelsen szollással mutatá-meg, hogy az ennek halgatására gyült minden Vallásbéli lokoság, kik között talám olyanak-is lehertek, kiknek egész esztendőkbén is a' Templom küszöbét keresztül lépni most vala előbb szerentséjek, töredelmes szivbéli buzgó indulatot érez vala magában, és közönségesen azt valják, hogy még olly Püspökhöz illő, szivet érzékenyítő igéket életekben nem hallottanak. A' Népet a' leg-főbb Pásztor a' *Kristus* szeretetére, és az Evangeliumhoz való engedelmességre egész mértékben fel-gyúlasztotta. Mennyit tégyen egy ékelsen szolló bölts fő Pásztornak a' maga nyája előtt való tanittása, tsak a' nem képzelheti, kinek ezen*

igéken

igéken jelen lenni nem vala szerentséje. Alig van valaki Halgatói közzül, ki ne kívánná, hogy ezen *Prédikátzió* ki-nyomtattatván mindeneknek kezekbe foroghatna, és a' ki ezen fő Papot többször-is ezen Kathedrából tanittani szivéből ne-ohajtaná — De ezen ditséreten való kapkodásnak még tsak gyanúját-is el-távoztatni kívánó fő *Pap*, a' Virtusban, nem annak képzelt jutalmában lelvén gyönyörüséget, még eddig ezen alkalmatossággal tett *Igeit* ki-nyomtattatni meg nem engedte.

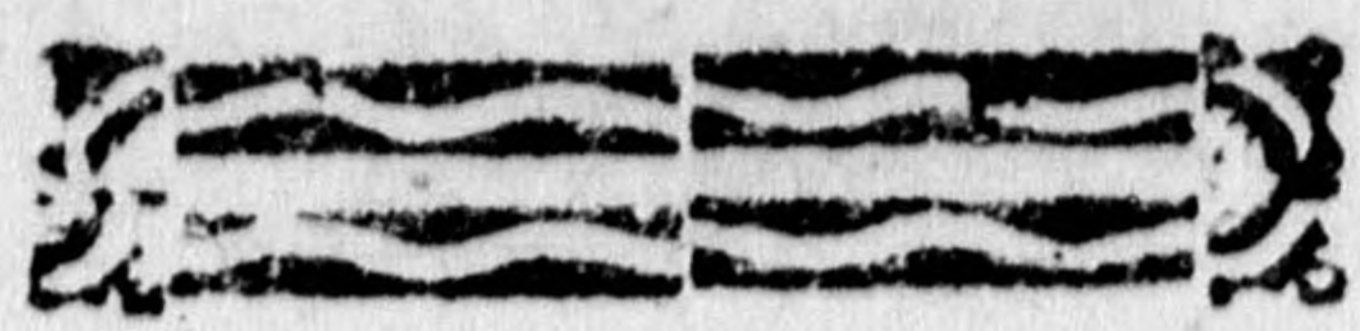
*Egy Nagy Pásztor példát ad sok Pásztoroknak,
Hogy viselleyék gondját a' Jésus nyájának.*

A' Svéciai Ország-gyűlésnek vége.

Ezen Kérdés, hogy meddig kellefsék annak az adózásnak folyni, melyben az Ország' Rendei meg-edgyeztek vala, ujj visszavonásokra adott alkalmatosságot; A' Papi Rend ezen dologban ilyen vélekedéssel vólt, hogy: minthogy ezen rend-kivül való adónak, a' következő Ország-gyűléséig lejendő fizetése igen bizonytalan és terhes vólna; tehát arra kellene a' Királyt kérni, hogy minden 3-dik esztendőben mindenik Rendből bizonyos számú személyeket válasszon, a' kiknek a' magok Rendjeiktől meg-edgyezések és tellyes hatalmok légyen: az adót a' körülállásokhoz képest határozzák-meg, és ha lehetséges kevesithetség, de ne nagyobbithetség. Ezen vélekedő jóvallást a' Nemeli Rend meg-vetette, és a' Királytól kívánt iránta meg-határozást: melyre a' Király következőleg felelt:

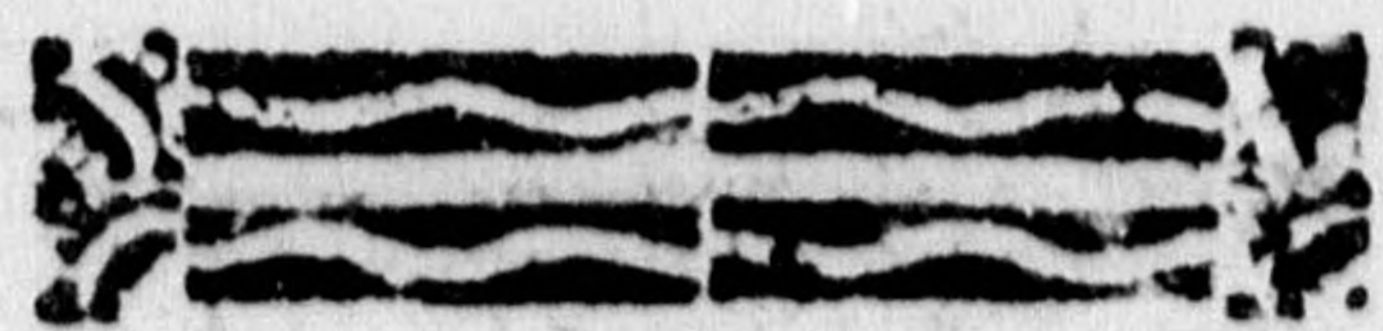
Az Uralkodás-formájának 38-dik tikkelye világosan azt írja előnkbe, hogy senkinek se legyen hatalma, bár mi okból is, az Ország Rendeit öszve gyűjteni; és azt a' Törvénnel való tsufolódásnak lehetne tartani, melly a' Királynak jussait egyenesen meg-sértené, és az Uralkodás' formájának fundamentumát semmivé tenné: ha azon adónak befizetésére, melyből az Ország' adótsági le-tejendők, és a' melyre a' Nemesség már magát kötelezte, bizonyos idő szakaszt akarnának határozni; erre tehát semmi egyéb határt tenni nem lehet, mint a' közelebb esendő Ország-gyűlését. De ha szintén ezt a' Törvény világosan nem állítaná-is, még-is az Országnak mostani állapota azt kívánja, hogy az Ország-gyűlésének ideje, az ellenségtől el titkoltassék. Nékem köteletségemben áll az én Népemnek az igazságot meg-mondani, és hitefzegettnék tartanám magamot az Országhoz, ha én azt ki-nem nyilatkoztatnám, hogy az ellenség, a' mi közöttünk való szakadásnak alkalmatosságával élni, és Országunk' meg-maradását fel-forgatni szándékozik. A' mi a' múlt esztendőben *Finlandiában*, sőt Országunknak közepében-is történt az elég bizonyosága lehet azon Politikának, mellyet az ellenség a' maga hasznára, és Országunk' veszedelmére igen jól tud fordítani. A' már ki-nyomtatott Protokollumokból eléggé meg-tettzik, hogy az ellenség — — 's a' t A' Tiszteletre méltó Papi-Rend edgy olly eszközt jóváll, mely által a' fizetendő adónak illendőkép-pen lejendő felvetését, a' Király Jussainak fenn-tartásával meg-lehet edgyeztetni; én-is ezen eszköznek

bé-vételét a' Nemességnek jóvallom. Ez a' leg-jobb út az Ország' könnyebbülésének el-érésére, azon-ki-vül, hogy annak magában fenn-állása kotzkára vet-tetnék: Én azt továbbá a' Nemességnek tettzésére bízom, hogy a' Nemeli Jofzágoknak mennyiségéhez képest a' Követeknek számát minden Helységeken határozza meg, minthogy a' *voxok* a' Jofzágoknak nagysága-szerint fognak számláltatni. Költ Stok-holmban Apr. 23-dikán 1789. *Gustav*: m. k.

A' Királynak ezen feleletje-is nem vólt elégsé-ges a' Nemefsek' gyűlésében vólt háborodásnak le-tsendefítésére; hanem még a' Vice-Marsfallal-is a' gyűlésben illetlenül bántanak: azért a' Király még azt a' fontos lépést tette, hogy Apr. 27-dikén maga személlyesen a' Nemefsek' gyűlésébe ment; el-küld-vén előre a' Polgári Rendnek ezen következő Jegyzést: — „A' ditséretes Polgári Rendnek en-gedelmes hűsége, melyet az Országhoz és én hozzám ezen Ország-gyűlésében meg-bizonyított, arra viszen engemet; hogy semmi alkalmatofságot el-ne mulas-sak ezen Rendhez való bizakodásom' jeleinek múta-tására. Minthogy a' Nemesség velem és a' több Rendekkel nem akart abban meg-edgyezni, hogy a' legitő adónak bé-fizetésére a' következő Or-szág-gyűléséig való idő határoztafsék, sőt a' mo-stani gyűlést igen hofzszára nyujtotta, holott a' Tör-vény-szerint régen el-kellett vólna végezödni; an-nak okáért én el-végeztem magamban, hogy a' Ne-mefsek tanáts-házába menjek, annak meg-próbálá-sára, hogy vallyon ugyan lehetetlen vólna-e a' Ne-mességet Hazájának javára és maga kötelefségére

térite

tériteni? — — 's a' t. Erre nézve tehát várja-el a' Polgári Rend a' maga gyűlésében, az én Nemefsekhez menetelemnek gyümölsét; hogy az Ország gyűlésének minél hamarabb véget vethessünk. Ezen oda menő szándékomot azért adtam a' Polgári Rendnek tudtára, mivel tudtam, hogy külömben nagy figyelmetességre fogna okot szolgáltatni. Stokholm: 27-dik Apr. 1789. *Gustáv*: m. k. — Minden őrizetbéli kísérés nélkül tsupán egyedül ment vala a' Király a' Nemefseknek gyűlésébe; mindazáltal a' testőrök lovaikon készen állottak a' Királyi Udvarnál, a' Hertzeg *Károly* parantsolatjának el-fogadására: a' Gyűlés-Palotáján a' Király olly fontos beszédet tartott, hogy a' Nemefség leg-ottan el-végezte, hogy a' több Rendekkel meg-edgyezvén, a' segítő adót a' jövő Ország-gyűléséig le-fizesse. Szintén ugy el-mentekor mint oda jövedelekor a' Királynak, a' piatz és minden úttzák tele valának néppel, kiknek szájokból meg-szűnés nélkül tsengett ez a' köszöntés: *Éljen a' Király!* (mellyet ők igy mondanak *Hurrah!* annyit tészzen mint *Vivát*) Az Asz-fzonyok az ablakokból ruhájoknak lobogtatásával köszöntötték a' Királyt; dél-utáni 3 órakor az Ország-gyűlésének vége a' szokás-szerint ki-hirdettetett; és következendő napon vége-is lett: a' mely különös, hogy a' ki-hirdetés után való napon el-is végződjk. Illyen álhatoson és serényen viszi véghez *Gustáv* a' dolgot, mikor a' szükség kívánnya! Már nem soká a' fogságban lévők-is el-fognak szabadittatni. Már az Orzágnak minden Rendei vetélkedve mozdítják elő a' dolgokat, ingyen hordják a' ha-

di-eleséget. — A' Király Májusnak 3-dikán *Gothenburgba* fogott utazni.

Egy alig hallott történet, melyet Lengyel-országban Nikovban egy Nemes embernek Lovájsz mestere és szolgája tselekedtek; kik Urakot Feleségestől gyermekestől — mind-össze 10 személylyeket meg-ölvén, Apr. 18-dikán példáson büntettettek-meg. — A' mi ezen Lengyel Nemes ember Viletzinszki Urnak ezen halhatatlan szomorú történetét illeti, ezt Csáki Urnak Leveléből következő módon tudjuk: „A' fennebb nevezett Nemes-embernek vala egy Istáló-mestere, ki tulajdon jobbágya vala: Ez, az oka miért nem tudatik, 50 páltzát adat nem régiben a' Kotsisnak, ki az Urára panaszra menvén, azt veszi elég-tételül, hogy az Istáló-mesternek az 50 páltza visszadaítsék. Ezen az Istáló-mester meg-keferehdvén, öszve-beszél Urának edgyik szolgájával, hogy valami módon Urakot az örökkévalóságba küldhessék; annál-is bátrabbaknak gondolják vala magokat ennek végben vitelére lenni, mivel most az Országban minden-felé zürzavar lévén, bajossabbnak gondolják vala ennek ki-nyilatkozódását. — Hogy a' dolgot rövidebben írjuk-le — egy szóval a' két gyilkos minden ölö-eszközökkel egy estve fel-készülvén, bemennek az első szobába, hól a' szaba Leány, ki az Istáló-mesternek kedves szeretője vala, alúván, ez az ajtót ki-nyitja; de midön egyfzersmind 2 férfiakat olly gyilkos készületekkel hozzája bé-lépni észre-veve, meg-rettenvén a' Leány reszketni kezd; de ez a' Gyilkasokat a' magok tzéljokban meg-nem akadályoztathatván, meg-ölék előbb a' Nemes-embert

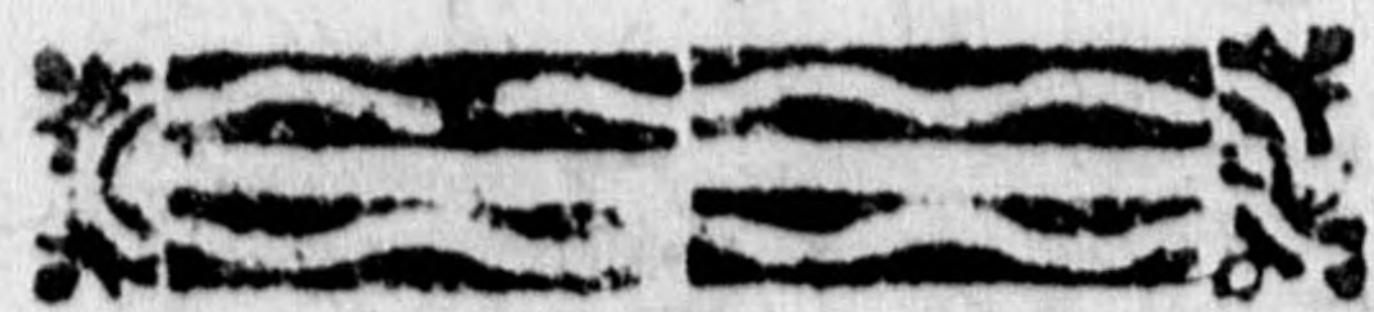

bert Feleségestől gyermekeستől , mind-össze 10 személyeket, és annakutánna a' Szoba-Leánynak-is a' maga szeretőjének gyilkos keze által kellett el-vefzni. Ezen Leány, az ő tulajdon gyilkos szeretőjének vallás-tétele-szerint, az ő szeretője előtt térdre esvén, az ő hiv szeretetére esküszik vala, hogy közüllök soha edgyiket-is el-nem fogná árúlni, tsak az ő életének kedveznének : de minden kérései haszontalanak valának. — Midön ezen szörnyü történet véghez ment volna, az Istáló-mester maga méne megölt Urának testvérjéhez, és mi történt légyen jelenté, hogy magát még tsak a' gyanúságtól-is megmenthesse. Az egész háznál ekkor mindent szorgalmatosan meg-visgálván, tsak hamar ki tanulják ki légyen a' Gyilkos ; mert az Istáló-mester a' dühöség és félelem miatt meg-vakúlván, az edgyik kezét bé-kötötte vala, melyről az Ura edgyik ujját el-harapta vala, sőt nem tsak, hanem hogy a' dolog ki ne tudódjék, edgyik hólnak ugyan azon ujját el-vágván, a' magájéhoz toldotta vala ; hogy megne tudnák, hogy ő ezen gyilkoságban edgyik ujját el-vefztette légyen : melly által a' gyilkosra egybe rá-esmerének. A' sok pénzből, mellyet ezen Urnál találtak, mindenik tsak 600 Lengyel forintokat vett vala-el. — Ezen gyilkások fogságra és vallasára jútván, minekutánna mindent meg-vallottanak volna, Apr. 18-dikán *Nivikoban* következő módon büntettetének-meg: „ A' fogságból a' gyilkások lakaló-helyére vitetének, hól kezeik viazfzos és szurkos vászonba kopertáztatván, olvasztott bűdös köbe mártatott, és annakutánna meg-gyújtotván szövé-

vétnek helyett égették - el. Annakutánna mind a' kettőt elevenen oszlophoz kötvén, mindeniknek a' hátáról elevenen 2 szíjjat vágának; annakutánna a' földre fektetvén, két térgyek' kaluttsa tompa élű felszével vágaték - ki; szivek azután ki - vétetvén testek 4 darabra mettzeték. — Nem szívet dobban-
 tó történeté ez!! *Ebből lehet látni, hogy csak egye-
 dül az ember az az okos fene állat, ki az efféle ször-
 nyü tselekedeteknek végben vitelere alkalmos.*

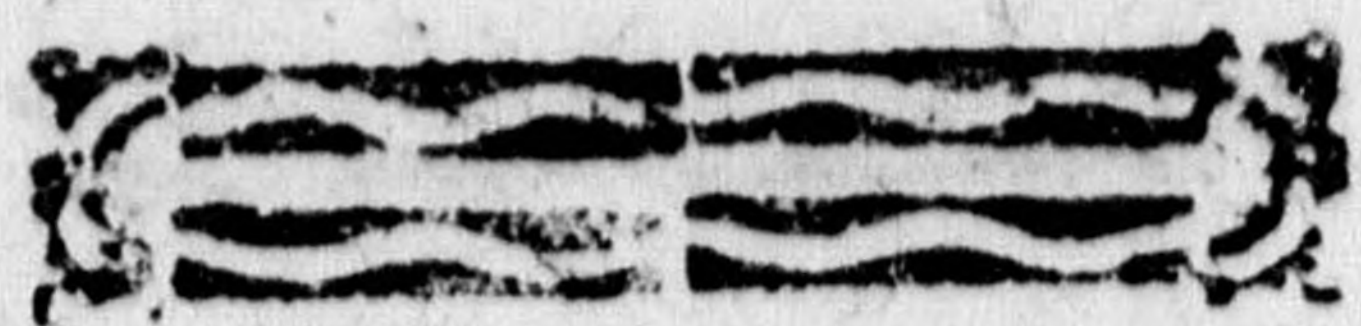
Külömbb külömbb-fele Tudósítások.

A' mi hadi-seregünk Moldovában azon kívül, hogy vitéz jeles dolgokat vitt véghez, még olly ta-
 lálmánnyal bóldogította - meg azt a' Tartományt, melynek a' kereskdés és a' köz jó utóbb - is nagy hasznát fogja venni. *Eszek* ágában sem vólt az e-
 őtt az Oláhoknak, hogy a' Szeret folyó vizén ter-
 hes hajókkal lehelsen jární; mostan pedig a' Lem-
 bergi hajózásnak igazgatója Káspári Urnak iparko-
 dása annyira vitte a' dolgot, hogy Tábori-szekerek-
 kel és eleséggel meg-rakott hajók botsáttatnak rajta
 alá a' Tábori - sereghez. Ezen folyó viz, a' mint
 tudva vagyon Bukovinában ered, Moldván által-mé-
 gyen, azon fellyebb a' Szutsavát fel-fogadja, Ro-
 mánnak és Bakónak partját molsa, több folyó vi-
 zekkel edgyesül, és Gallatzhoz nem meszsze Ro-
 mánivásnál a' Dunába szakad. Minekutánna az el-
 sülyedt fák és tőkék el-takarittattak vólna, *Káspá-
 ri Ur* Littenmárénél, a' Bukovinai határ - szélen, 4
 hajókat, mindedgyiket 1000 mérő zabbal rakatott-
 meg, azokkal Szutskára és onnét tovább Bakó-fele
 evedzett. Hertzeg *Kóburg* azzal bizonyította az o

tettségét ezen dologban, hogy a' *Mitrovszki* 3. dik Batallionnak ottan lévő Kompániáit a' viznek partjára ki-állította, és ezen találmánynak szerzőjét 3-szori lövöldözéssel köszöntette. Következendő napon Apr. 19-dikén a' Pontonir Kapitány *Hohenbruk*-is 1400 mérő zabbal meg-rakott 20 hajókon érkezett oda szerentséfen Bukovinából. Már ezután mindent ezen a' folyó vizen fognak hordani a' Tábornak, mely miatt a' mezei gazda rendszeren mivelheti földjét, és a' hordatás kedvesebb költséggel és rövidebb időben mégyn véghez.

A' Moldvában igazgató Vezér Hertzeg *Kóburg* igen kedves Levelet irt *Karajtzai* Obesternek, a' Faraonynál 5000 Törökökön nyert győzedelem eránt, 's egyfzersmind arra kérte a' nevezett Obester Urat, hogy a' vitéz Húzároknak, a' kiknek fő-képpen tulajdonittathatik az ütközetnek szerentsés ki-menetele, jelentse köszönetét. Ezek a' vitéz férjfiak szép rendel, szorosan egymáshoz kaptsolva, eleinten ügetve és végtére sebes vágatással rohantak a' Törökökre, a' kiknek leg-ottan el-hanyatlott kedvek a' meg-vivásra. A' lovasoknak ütközetjeket könnyen képzelheti magának, a' ki tudja, hogy a' lovaság egy minutumban 333 lépéseket halad ügetve, és 666 vágatva. Azonkivül hogy szép prédát nyertek a' Húzárok, még annyira meg-rémitették a Törököket, hogy ezen szerentsétlen ütközetjek után minden kedvek el-múlt, és szokások-lzerint minden rolszat jövendölnek magoknak ezen leg-első szerentsétlen próbájokból. — *Karajtzai* Obester Ur, ezen ütközetnél szint' ugy, mint valamennyi előbbení

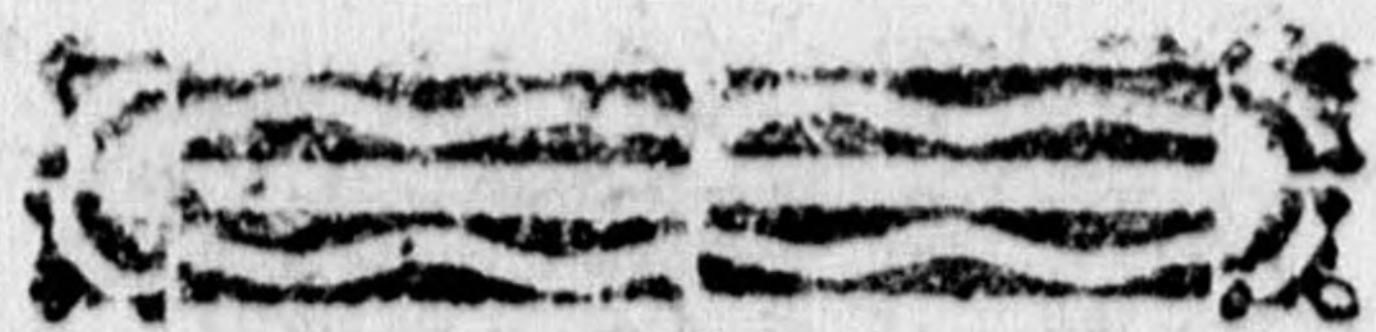
tsatáiban, mellyeket a' háborúnak kezdetétől fogva a' Törökökkel tartott, meg-bizonyította, hogy a' kármely veszedelemben-is fel-tudja találni magát. Jegyzésre méltó, hogy még egy ütközetben sem vólt vesztes; mert vagy ditsőségesen győzedelmeskedik, vagy pedig a' nállánál számofabb és erővel nagyobb ellenséget távol tartja magától az által, hogy olyan állást választ magának, mellyhez semmiképen nem férhet az ellenség. Ditséretére elég légyen az mondva, hogy mindent okofsággal és bátorsággal vízen véghez; mellyet ezen történetnél is meg-bizonyított, minthogy 1900 emberekből álló erejének, dühös 5000 tsupa lovas Törökök ellen, külömbb-féle szép rendelések által olly móddal tudta hasznát venni, hogy a' számos ellenség, minekutánna gyakor izben haszontalan meg-vivott vólna a' miéinkel, végtére nagy veszteségével szaladásra kényszerítettett.

*Tóth-ország*ből tudósittatunk, hogy *Báró Laudon* már 9-dik Májusban *Ujj-Grádiskába* szerentséfen bé-érkezett vala; és már mind a' két Nagy Vezérünk a' Tábornál vagyon, a' mint hátrább meg-fogjuk látni.

Győr. — „Ezen régi Török ostromolta Vár-ból az iratik, hogy a' Török Tisztek, kik mind hadi-foglyok itten tartatnak, már egy darab idő-től fogva vas-békokban járnak; mellynek oka e' következő: „*Novinak* meg-vételekor meg-engedte vala *B. Laudon* a' *Dubnoi* Basának és a' *Novibéli Béghnek* kezelségire, hogy betsületekre fogadott és írásban meg-erősítettett parolára 30 Török foglyok

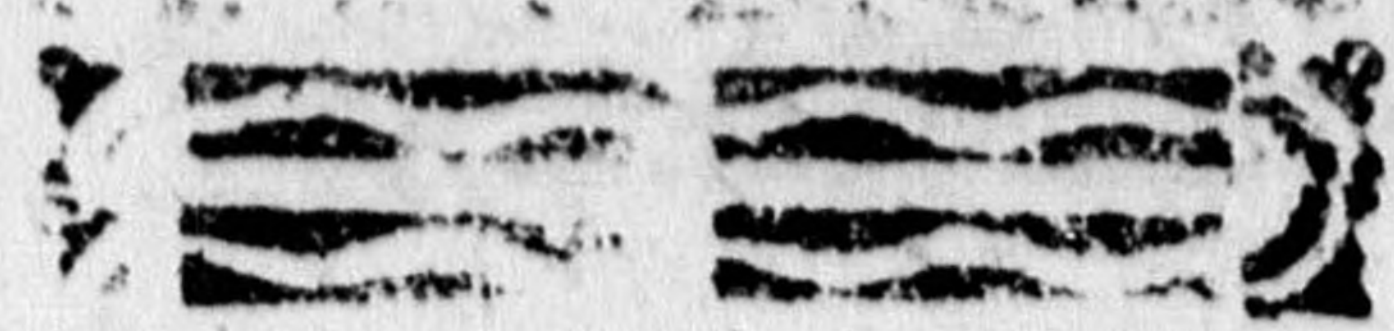

az Afzszonyokkal és gyermekekkel egy hónapi szabadságra vizliza-mennyenek; de ezen 30 Törökök között csak egy is a' maga paroláját meg-nem tartotta és vizliza - nem jött, hanem mind ez óráig oda maradtanak; azért a' fennebb nevezett Feldmarsal a' Törököket a' magok szovaknak megtartására akarván kényszeríteni, azt parantsolta, hogy a' *Begh* és más fogságban lévő Török Tisztek vas-lántzok közé szorittassanak, és azoknak, valamint más közönséges Török foglyoknak csak 4 krajtzár minden-napi 'Sóld adattassék. Ezek vagynak az ugy nevezett *Bets* Kapuja-felől való úttzában, és minden-nap vas-lántzok között botsáttatnak a' szabad levegőre, de csak kevés idejig. A' nékik ki-szabott 4 krajtzárt egy Török Tiszt sem akarja el-venni. — Feldmarsal *Laudonról* mindenkor egész tisztelettel szólanak ezek, de a' magok szerentsétlen sorfokon nagyon szomorognak. Nem régiben a' *Ferdinánd* sergebéli Kapitány *Neszmeri* Ur, ki Novinak megvételésénél magát a' többtől nagyon meg-külömböztette, és egynéhány sebeket-is vett vala, meglátogotta ezen foglyokat. Ezek a' nevezett Kapitányt meglátván, leg-ottan meg-ölelék és meg-tsókolák; ki nékiek seb-helyeit meg-mutotván, melyeket Novinál vett vala, ezek a' magok szivekre tévén kezeiket, mutotják vala kezeiken és lábaikon lévő vas-lántzaikat, jelentni akarván ezzel, hogy nékik még mellyebb sebekük vagynak, mellyet ezen tsatában vettének. — Ha ezen Török foglyok előtt ének-lő madarkákat árúlnak, gyakran 20-at 30-at megvesznek, és azokat ezen izókkal botsatják-el: „Ad-

ná Isten, hogy mi-is minél hamarább így szabadulhatnánk ki, valamint mi titeket most ki-szabadítánk!

Szerim 12. Máj: — „A' Szerimi és Boszniai Széleken mind eddig egész tsendesség vala; de ezen tsendesség minden órán fel-bomlik; mert — Feldmarsal Gróf *Hadik* a' Tábornak fő Vezérségét ezen hónapnak 7-dikén kezéhez vette, és már 9-dikben olyan parantsolatot ada-ki, hogy ezen hónapnak 20-dikán Tábori-fegyver-tár-mester Hertzeg *Ligné* alatt Oporánál Táborba szálljonak, hová 10 Batalion Gránátérfok, 6 Batalion gyalagok, vagy a' mint a' Törökök a' Német gyalogságot nevezik *Tsarabások*, és 18 Divisio lovalság rendeltettek-ki. A' honnan a' Zemlinben lévő 7 Batalion Gránátérfok, és a' *Károlovitzban* lévő 3 Batalionak 17-dikben ki-mozaúltanak. Még eddig a' fő-hadi-szállás *Futokon* vala, de minden szempillantásban, minden hozzá tartazó készületeivel mozdúl, és a' mint hallatik, *Káránsebes*-felé indul. A' katonaságnál véghetetlen nagy örömet okozott ezen mozdulásról való hir, melyre minden katona egynéhány pohár bort ivék-meg ezt kiáltván: „Éllyen a' mi Feldmarsalunk *G. Hadik*, ki a' Törököt nem a' Sántzba várja, hanem maga kíván rájuk ütni!! — Zemlinben a' *Kaprara* és *Dalton* Sergej maradnak, Besániánál egynéhány Batalion gyalagok a' *Pelegri*ni és *Toskána* Sergeiből, és fellyebb a' Serviai Szabadsergek. A' Lovasok közzül *Modéna*, *Lobkovitz* és a' Lengyel Húszárok. A' Vezérség *F. M. L. Neugebauer*-nek adattatott itten által.

Tudósítások.

A' Mutató Táblának 2-dik Darabja, már egészen ki-jön a' *Medárdusi* Pesti Vásár után való Héten, de minthogy még az első darabnak-is, és az Agendának-is árrából, sok ki-maradott, kérettetnek azok a' kiknél vagyon még hátra azoknak árrából, hogy mennél hamarébb küldjék-meg, és ne adjanak már tovább okot annak ujjobban való sürgetésére, küldjék pedig a' nevezett pénzt a' N. Györi Refor. mátusok' Pápjához. N. N. és ott keressék a' ki-jövendő 2-dik Darabját-is a' Mutató Táblának, a' kik oda közelébb laknak; a' kik pedig tovább laknak, a' Sz. János fő-vételekor lejendő Pesti Vásárkor fogják azt venni Pestről, és azon Vásár el-mulásával keresheti ki ki bizonyosan a' maga számára menendő Exemplárt; ott a' hol az első darabot kezéhez vette.

A' *Heltai Gáspár* Magyar Kronikája első darabjának mostan reánk következő *Medárdusi* Pesti Vásárra vége lészzen; azért-is én kívánom tudtára adni a' N. Magyar Közönségnek. — 1.) Hogy én többet tselekedtem, mint a' mit a' tudósításban ki hirdettem; egynéhány nevezetesebb Királyoknak és Fejedelmeknek Képeiket ki-mettzetvén, a' Magyar érdemes Uraknak kedvekért, és erre való nézve — 2.) Kívánom, hogy minden Előre-fizető Urak az első darabbal edgyütt a' második darabnak-is árrát előre meg-fizessék, és — 3.) Az Exemplárokat megtalálhatják nálom Pesten a' Vásár alkalmatosságával a' *Fejér-Bárány* Vendég-fogadóban, a' *Hajó* nevezetű útzában. Györ. 1-ső Máj s. t. Ajánlja magát a' Nems. Magyar Publicumnak igaz szolgája *Strájbis Josef* Györi Typografus.